

**ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Циклова комісія правових фундаментальних та професійно-практичних дисциплін

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ**

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Рік набору	2022

Робоча програма з навчальної дисципліни *Конституційне право України* для студентів денної та заочної форми навчання за спеціальністю 081 «Право».

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Ольга ШЕХОВЦОВА, викладач, спеціаліст I категорії

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 6	Галузь знань 08 Право	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність 081 Право	Рік підготовки	
		1-й,	1-й, 2-й
		Семестр	
		2-й	2-й, 3-й
		Лекції	
		26 год.	6 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,8 самостійної роботи – 3,6	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Практичні	
		60 год.	10 год.
		Контрольні заходи	
		30 год.	30 год.
		Самостійна робота	
		64 год.	134 год.
		Вид контролю:	
іспит			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: забезпечення засвоєння студентами основних теоретичних понять конституційного права для використання отриманих знань у майбутній практичній діяльності.

Завданням курсу є ознайомлення студентів із фундаментальними положеннями науки конституційного права і сучасного українського конституціоналізму та створення теоретичного фундаменту, без якого неможливе повноцінне становлення юриста.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- поняття конституційного права України, його місце в системі права;
- основні поняття та юридичні властивості Конституції України;
- засади конституційного ладу;
- засади правового статусу людини та громадянина;
- основи конституційно-правового статусу громадських об'єднань в Україні;
- систему органів державної влади та місцевого самоврядування;
- засади територіального устрою та особливості правового статусу АРК;

вміти::

- використовувати отримані знання щодо конституційного захисту прав і свобод людини і громадянина;
- користуватися здобутими навичками у сфері взаємовідносин громадян, їх об'єднань та інших інститутів громадянського суспільства із органами та посадовими особами публічної влади, а також щодо провадження та процедури розгляду питань конституційно-правового характеру в державних органах та установах;
- аналізувати та коментувати нормативно-правові акти, які регламентують статус людини та громадянина, функціонування інститутів громадянського суспільства, організацію та діяльність органів державної влади і місцевого самоврядування.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів таких компетентностей та результатів навчання:

Загальні та спеціальні компетентності	ЗК 1. Здатність до креативності, абстрактного мислення, аналізу і синтезу
	ЗК 2. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та нестандартних ситуаціях.
	ЗК 5. Уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати.
	ЗК 6. Толерантність
	ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним
	ЗК 9. Уміння працювати як самостійно, так і в команді.
	ЗК 11. Здатність приймати неупереджені, вмотивовані рішення та спроможність забезпечувати їх правомірність.
	СК 3. Здатність визначати соціальну та правову сутність держави, її функції, а також структуру державного апарату СК 4. Знання засад і принципів національного права, а також змісту правових інститутів таких фундаментальних галузей права як: конституційне право, адміністративне право, цивільне та сімейне право, трудове право, кримінальне право, а також адміністративний процес, цивільний процес та кримінальний процес СК 5. Здатність орієнтуватися у системі нормативноправових актів та знати основні правила, методи, прийоми і засоби юридичної техніки СК 6. Уміння визначати юридичну силу та межі чинності нормативно-правових актів

	<p>СК 7. Навички логічного, критичного і системного аналізу правових документів</p> <p>СК 8. Навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права</p> <p>СК 12. Навички консультування з правових питань</p> <p>СК 13. Знання структури та стандартів правничої професії, а також її ролі у суспільстві</p> <p>СК 14. Уміння діяти у дусі поваги до юридичної професії</p>
Результати навчання	РН 2. Формування компетенцій, знань пізнавального та світоглядного значення, вмінь і навичок самостійного мислення та викладу своїх думок у процесі спілкування, у ході вирішення професійних завдань.
	РН 4. Формування загальних знань про сутність, зміст, форми й функціонування держави і права та основних умінь щодо використання понятійно-категоріального апарату юриспруденції в подальшій професійній діяльності
	РН 10. Формування чіткого уявлення про систему і структуру судових та правоохоронних органів, принципи їх організації та діяльності, функції, які вони виконують, взаємодію цих органів один з одним, державними органами та громадськими організаціями, їх соціальне призначення
	РН 11. Формування знань про політичні системи сучасності, політико-правові режими, державу як суб'єкт політики, політичні партії, суспільні рухи та організації, а також про політичні процеси та взаємозв'язок політики і права
	РН 13. Формування системи знань про цивільноправові явища, поняття, категорії, систему цивільного законодавства і практики її застосування, а також набуття необхідних навичок тлумачення та застосування нормативних актів цивільно-правового характеру, професійно оцінювати юридично значущі обставини і кваліфікувати юридичні факти, здійснювати різноманітні юридичні дії відповідно до чинного цивільного законодавства
РН 17. Формування необхідного рівня знань щодо правового забезпечення реалізації прав, свобод та інтересів громадян у відносинах з органами державного управління (їх представниками), порядку здійснення державного управління, його форм і методів, особливостей управлінського впливу в різних сферах суспільного життя	

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні засади Конституції

Тема 2. Конституційне право – провідна галузь національного права України.

Тема 3. Суб'єкти конституційного права України.

Тема 4. Громадянство України.

Тема 5. Особливості правового статусу іноземців, осіб без громадянства та біженців.

Тема 6. Особливості правового статусу об'єднань громадян в Україні.

Тема 7. Конституційний розвиток в Україні та характеристика чинної Конституції України.

Тема 8. Засади конституційного ладу України.

Тема 9. Україна як суверенна та незалежна держава.

Разом за змістовим модулем 2

3. Конституційний лад України та його основні засади.

Тема 10. Україна як правова та соціальна держава.

Тема 11. Характеристика України як демократичної держави.

Тема 12. Засади конституційного ладу та національно-культурна сфера

- Тема 13. Конституційно-правові засади територіального устрою України.
Тема 14. Конституційні засади місцевого самоврядування
Тема 15. Державні символи України
Тема 16. Загальна характеристика конституційно-правового статусу людини і громадянина.
Тема 17. Зміст особистих (громадянських) прав людини.
Тема 18. Зміст політичних прав людини.
Тема 19. Зміст економічних, соціальних, екологічних, культурних прав людини і громадянина.
Тема 20. Конституційні гарантії прав людини.
Тема 21. Конституційні обов'язки людини і громадянина.
Тема 22. Конституційні засади виборчої системи та виборчого права в Україні.
Тема 23. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.
Тема 24. Конституційний статус народного депутата України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим та місцевих рад.
Тема 25. Конституційний статус Президента України.
Тема 26. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України.
Тема 27. Конституційні засади судової системи та системи органів прокуратури України.
Тема 28. Конституційно-правовий статус органів місцевого самоврядування в Україні.
Тема 29. Конституційний Суд України як суб'єкт правової охорони та захисту Конституції України.
Тема 30. Відповідальність у конституційному праві.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Поняття та предмет Конституційного права України. Теорія конституціоналізму.												
Тема 1. Теоретичні засади Конституції	2					2	4					4
Тема 2. Конституційне право – провідна галузь національного права України.	4		2			2	6	2				4
Тема 3. Суб'єкти конституційного права України.	6	2	2			2	6		2			4
Тема 4. Громадянство України.	6	2	2			2	4					4
Тема 5. Особливості правового статусу іноземців, осіб без громадянства та біженців.	6	2	2			2	2					2
Тема 6. Особливості правового статусу об'єднань громадян в Україні.	6	2	2			2	2					2
Разом за змістовим модулем 1	30	8	10			12	24	2	2			20

2. Конституційний процес в Україні.												
Тема 7. Конституційний розвиток в Україні та характеристика чинної Конституції України.	8		4			4	8	2	2			4
Тема 8. Засади конституційного ладу України.	6	2	2			2	4					4
Тема 9. Україна як суверенна та незалежна держава.	4		2			2	4					4
Разом за змістовим модулем 2	18	2	8			8	16	2	2			12
3. Конституційний лад України та його основні засади.												
Тема 10. Україна як правова та соціальна держава.	6		4			2	6					6
Тема 11. Характеристика України як демократичної держави.	6		4			2	8		2			6
Тема 12. Засади конституційного ладу та національно-культурна сфера	2					2	6					6
Тема 13. Конституційно-правові засади територіального устрою України.	8	2	4			2	6					6
Тема 14. Конституційні засади місцевого самоврядування	2					2	8		2			6
Тема 15. Державні символи України	2					2	6					6
Разом за змістовим модулем 3	26	2	12			12	40		4			36
4. Конституція України та права людини.												
Тема 16. Загальна характеристика конституційно-правового статусу людини і громадянина.	10	2	4			4	8	2	2			4
Тема 17. Зміст особистих (громадянських) прав людини.	8	2	4			2	4					4

Тема 18. Зміст політичних прав людини.	8	2	4			2	4					4
Тема 19. Зміст економічних, соціальних, екологічних, культурних прав людини і громадянина.	2					2	4					4
Тема 20. Конституційні гарантії прав людини.	2					2	4					4
Тема 21. Конституційні обов'язки людини і громадянина.	2					2	4					4
Разом за змістовим модулем 4	32	6	12			14	28	2	2			24
5. Конституційні регулювання формування, організації та діяльності органів державної влади в Україні.												
Тема 22. Конституційні засади виборчої системи та виборчого права в Україні.	4		2			2	4					4
Тема 23. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.	6	2	2			2	4					4
Тема 24. Конституційний статус народного депутата України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим та місцевих рад.	4		2			2	4					4
Тема 25. Конституційний статус Президента України.	6	2	2			2	4					4
Тема 26. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України.	6	2	2			2	4					4
Тема 27. Конституційні засади судової системи та системи органів	4		2			2	4					4

прокуратури України.												
Тема 28. Конституційно-правовий статус органів місцевого самоврядування в Україні.	4		2			2	4					4
Разом за змістовим модулем 5	34	6	14			14	28	8				28
6. Правова охорона та захист Конституції України.												
Тема 29. Конституційний Суд України як суб'єкт правової охорони та захисту Конституції України.	4		2			2	6					6
Тема 30. Відповідальність у конституційному праві.	6	2	2			2	8					8
Разом за змістовим модулем 6	10	2	4			4	14					14
Усього	150	26	60			64	150	6	10			134
Контрольні заходи	30						30					
Усього годин	180						180					

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Теоретичні засади Конституції		
2	Тема 2. Конституційне право – провідна галузь національного права України.	2	
3	Тема 3. Суб'єкти конституційного права України.	2	2
4	Тема 4. Громадянство України.	2	
5	Тема 5. Особливості правового статусу іноземців, осіб без громадянства та біженців.	2	
6	Тема 6. Особливості правового статусу об'єднань громадян в Україні.	2	
7	Тема 7. Конституційний розвиток в Україні та характеристика чинної Конституції України.	4	2
8	Тема 8. Засади конституційного ладу України.	2	
9	Тема 9. Україна як суверенна та незалежна держава.	2	
10	Тема 10. Україна як правова та соціальна держава.	4	
11	Тема 11. Характеристика України як демократичної держави.	4	2
12	Тема 12. Засади конституційного ладу та національно-культурна сфера		
13	Тема 13. Конституційно-правові засади територіального устрою України.	4	

14	Тема 14. Конституційні засади місцевого самоврядування		2
15	Тема 15. Державні символи України		
16	Тема 16. Загальна характеристика конституційно-правового статусу людини і громадянина.	4	2
17	Тема 17. Зміст особистих (громадянських) прав людини.	4	
18	Тема 18. Зміст політичних прав людини.	4	
19	Тема 19. Зміст економічних, соціальних, екологічних, культурних прав людини і громадянина.		
20	Тема 20. Конституційні гарантії прав людини.		
21	Тема 21. Конституційні обов'язки людини і громадянина.		
22	Тема 22. Конституційні засади виборчої системи та виборчого права в Україні.	2	
23	Тема 23. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.	2	
	Тема 24. Конституційний статус народного депутата України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим та місцевих рад.	2	
	Тема 25. Конституційний статус Президента України.	2	
	Тема 26. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України.	2	
	Тема 27. Конституційні засади судової системи та системи органів прокуратури України.	2	
	Тема 28. Конституційно-правовий статус органів місцевого самоврядування в Україні.	2	
	Тема 29. Конституційний Суд України як суб'єкт правової охорони та захисту Конституції України.	2	
	Тема 30. Відповідальність у конституційному праві.	2	
	Разом:	60	10

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Теоретичні засади Конституції	2	4
2	Тема 2. Конституційне право – провідна галузь національного права України.	2	4
3	Тема 3. Суб'єкти конституційного права України.	2	4
4	Тема 4. Громадянство України.	2	4
5	Тема 5. Особливості правового статусу іноземців, осіб без громадянства та біженців.	2	2
6	Тема 6. Особливості правового статусу об'єднань громадян в Україні.	2	2
7	Тема 7. Конституційний розвиток в Україні та характеристика чинної Конституції України.	4	4
8	Тема 8. Засади конституційного ладу України.	2	4
9	Тема 9. Україна як суверенна та незалежна держава.	2	4
10	Тема 10. Україна як правова та соціальна держава.	2	6
11	Тема 11. Характеристика України як демократичної держави.	2	6
12	Тема 12. Засади конституційного ладу та національно-культурна сфера	2	6
13	Тема 13. Конституційно-правові засади територіального устрою України.	2	6
14	Тема 14. Конституційні засади місцевого самоврядування	2	6
15	Тема 15. Державні символи України	2	6

16	Тема 16. Загальна характеристика конституційно-правового статусу людини і громадянина.	4	4
17	Тема 17. Зміст особистих (громадянських) прав людини.	2	4
18	Тема 18. Зміст політичних прав людини.	2	4
19	Тема 19. Зміст економічних, соціальних, екологічних, культурних прав людини і громадянина.	2	4
20	Тема 20. Конституційні гарантії прав людини.	2	4
21	Тема 21. Конституційні обов'язки людини і громадянина.	2	4
22	Тема 22. Конституційні засади виборчої системи та виборчого права в Україні.	2	4
23	Тема 23. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.	2	4
	Тема 24. Конституційний статус народного депутата України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим та місцевих рад.	2	4
	Тема 25. Конституційний статус Президента України.	2	4
	Тема 26. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України.	2	4
	Тема 27. Конституційні засади судової системи та системи органів прокуратури України.	2	4
	Тема 28. Конституційно-правовий статус органів місцевого самоврядування в Україні.	2	4
	Тема 29. Конституційний Суд України як суб'єкт правової охорони та захисту Конституції України.	2	6
	Тема 30. Відповідальність у конституційному праві.	2	8
	Разом:	64	134

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Конституційне право України» застосовуються такі групи методів: словесні, наочні, а саме:

- методи усного викладання знань педагогом та активізації пізнавальної діяльності студентів: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, метод ілюстрації та демонстрації при усному викладанні матеріалу, який вивчається;
- методи активізації пізнавальної діяльності студентів та формування в них практичних навичок застосування норм права;
- методи організації самостійної роботи щодо осмислення та засвоєння нового матеріалу: робота з законодавчими актами;
- методи навчальної роботи щодо застосування знань на практиці і вироблення вмінь і навичок.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю забезпечують одержання зворотної інформації про зміст, характер і досягнення студентів у навчально-пізнавальної діяльності та про ефективність роботи викладача.

Під час вивчення дисципліни «Конституційне право України» застосовуються наступні методи контролю: метод усного опитування (індивідуальне і фронтальне), письмовий контроль (перевірка вмінь на семінарських заняттях, перевірка домашніх завдань), тестові методи перевірки знань, спостереження за роботою студентів на семінарських заняттях; фронтальний контроль знань студентів за кількома темами, винесеними на самостійну роботу.

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Шкала поточного оцінювання знань студентів
(на основі повної загальної середньої освіти)

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1. Початковий	2	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями
2. Середній	3	Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину
3. Достатній	4	Студент вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його на практиці; вільно розв'язує завдання в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу
4. Високий	5	Студент виявляє творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх. Вільно висловлює власні думки і відчуття. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях.

Шкала оцінювання знань студентів на іспиті

Мах 60	<p>1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі, орієнтація в інноваційних наукових доктринах та концепціях дисципліни.</p> <p>2. Здатність демонструвати чинне законодавство, а також матеріали правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>3. Здатність демонструвати знання основної та додаткової літератури, рекомендованої викладачем.</p> <p>4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.</p>
55	<p>1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Здатність демонструвати чинне законодавство, а також знайомство із матеріалами правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>3. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою викладачем.</p> <p>4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення у практичній роботі.</p>
50	<p>Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей.</p> <p>2. Наявність окремих пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>3. Засвоєння основної літератури, рекомендованої викладачем.</p> <p>4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>

445	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Наявність пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>3. Засвоєння основної літератури, рекомендованої викладачем.</p> <p>4. Помилки і суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань до їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
440	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Наявність значних пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>3. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою викладачем.</p> <p>4. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
335	<p>1. Прогалини в знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>2. Пробіли у знанні окремих частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>3. Наявність помилок у відповіді на іспиті.</p>
MMin 0	<p>1. Відсутність знань чинного вітчизняного законодавства та значної частини теоретичного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Конституційне право України» виставляється за такою шкалою:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою (для іспиту)	Оцінка за 100-бальною шкалою (для заліку)
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100	зараховано
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89	
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79	
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		3	
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 69		
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати	2	20 – 59	не зараховано з можливістю

	перед тим, як перескладати			повторного складання
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 19	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти під час поточного контролю знань:

Вид контролю	Лекції	Практичні роботи	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Іспит
Кількість балів	10	15	5	10	60

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Програма навчальної дисципліни
2. Робоча програма навчальної дисципліни
3. Силабус навчальної дисципліни
4. Конспект лекцій
5. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів для вивчення навчальної дисципліни
6. Плани практичних занять
7. Методичні рекомендації до написання курсових робіт з навчальної дисципліни
8. Питання (завдання) та комплект білетів до підсумкового контролю з навчальної дисципліни для іспиту
9. Тестові завдання
10. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Нормативно-правові акти:

1. Акт проголошення незалежності України: Постанова Верховної Ради Української РСР від 24.08.1991 р. № 1427-ХІІ. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 38. Ст. 502. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12#Text>.
2. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 р. № 5-ХІІ. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1990. № 31. Ст. 429. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>.
3. Загальна декларація прав людини. *Права людини: Міжнародні договори України*. Київ, 1992. URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass/the-universal-declaration-of-human-rights-full-version->
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4.11.1950 р. *Права людини: Міжнародні договори України*. Київ, 1992. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
5. Конституція України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02. 2006 р. № 3477-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст.260. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>.
Ст. 2317. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>.
7. Рішення Конституційного Суду України від 02.11.2004 р. № 15-рп/2004 у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 69 Кримінального кодексу України (справа про призначення судом більш м’якого покарання). URL: <http://www.ccu.gov.ua/uk/doccatalog/list?currDir=9851>.

8. Рішення Конституційного Суду України від 26.12.2011 р. № 20-рп/2011 у справі за конституційними поданнями 49 народних депутатів України, 53 народних депутатів України і 56 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 4 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v020p710-11#Text>.

9. Рішення Конституційного Суду України від 25.01.2012 р. № 3-рп/2012 у справі за конституційним поданням правління Пенсійного фонду України щодо офіційного тлумачення положень статті 1, частин першої, другої, третьої статті 95, частини другої статті 96, пунктів 2, 3, 6 статті 116, частини другої статті 124, частини першої статті 129 Конституції України, пункту 5 частини першої статті 4 Бюджетного кодексу України, пункту 2 частини першої статті 9 Кодексу адміністративного судочинства України в системному зв'язку з окремими положеннями Конституції України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v003p710-12#Text>.

Рішення Конституційного Суду України від 29.06.2010 р. № 17-рп/2010 у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого пункту 5 частини першої статті 11 Закону України.

Базова:

1. Барабаш Ю. Г. Право на зміну конституційного ладу як складова правосуб'єктності Українського народу. *Право України*. 2019. № 10. С. 66–81.
2. Барабаш Ю. Г. Цінності конституційного ладу України: між міфом і реальністю. *Публічне право*. 2018. Спец. випуск. С. 33–39.
3. Барабаш Ю. Г. Берченко Г. В. Ефективність індивідуальної конституційної скарги як засобу захисту прав особи в Україні. *Вісник Конституційного Суду України*. 2021. № 5. С. 9–21.
4. Байрачна Л. К. Конституційна аксіологія як соціокультурний феномен. *Конституційно-правові академічні студії, Ужгородський національний університет*. 2018. № 2. С. 11–19.
5. Байрачна Л. К. Конституція як інструмент легітимації державної влади. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. 2017. № 4. Т. 1. С. 41–46.
6. Берченко Г. В. Обов'язковість, остаточність і неоскаржуваність рішень і висновків Конституційного Суду України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2019. № 58. С. 67–72.
7. Дахова І. І. Політико-правовий аналіз виборчих систем у контексті створення ефективного виборчої моделі. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. 2019. Вип. 55. Т. 1. С. 78–83.
8. Конституційне право України: навч. посіб. для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, І. І. Дахова, та ін. Харків: Право, 2020. 328 с.
9. Конституційне право України: підручник / Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, Ф. В. Веніславський та ін.; за заг ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2020. 592 с.
10. Конституційне право України: посіб. для підготовки до іспиту / Ю. Г. Барабаш, Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин 4-е вид., допов. та перероб. Харків: Право, 2017. 370 с.
11. Кушніренко О. Г. Соціальні гарантії як елемент ефективного соціальної держави. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія «Юридичні науки». 2020. Вип. 10 (32). С. 72–77.
12. Летнянчин Л. І. Пряма дія норм Конституції України: від принципу до практичного застосування. *Вісник Національної академії правових наук України: зб. наук. пр. / редкол.: О. В. Петришин та ін.* Харків: Право, 2017. № 4 (91).
13. Летнянчин Л. І. Проблеми конституціоналізації індивідуальної конституційної скарги в Україні. *Право України*. 2018. № 12. С. 65–85.
14. Летнянчин Л. І. Проблеми конституціоналізації індивідуальної конституційної скарги в Україні. *Право України*. 2018. № 12. С. 65–85.
15. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни.
16. Мохончук Б. С., Бінус А. К. Правове регулювання передвиборної агітації в Україні: на межі вільних виборів, свободи вираження поглядів та правової визначеності (поняття,

правовий режим, обмеження щодо місць, форм та засобів). *Публічне право*. 2020. №4. URL: https://www.publichne-pravo.com.ua/index.php?option=com_content&view=category&id=99&Itemid=483&lang=uk.

17. Павшук К. О. Демократичні засади конституційного ладу України: монографія. Харків: Юрайт, 2016. 200 с.

Допоміжна:

1. Кушніренко О. Г. Соціальні гарантії як елемент ефективної соціальної держави. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія «Юридичні науки»*. 2020. Вип. 10 (32). С. 72–77.
2. Летнянчин Л. І. Пряма дія норм Конституції України: від принципу до практичного застосування. *Вісник Національної академії правових наук України: зб. наук. пр. / редкол.: О. В. Петришин та ін.* Харків: Право, 2017. № 4 (91).
3. Летнянчин Л. І. Проблеми конституціоналізації індивідуальної конституційної скарги в Україні. *Право України*. 2018. № 12. С. 65–85.
4. Летнянчин Л. І. Проблеми конституціоналізації індивідуальної конституційної скарги в Україні. *Право України*. 2018. № 12. С. 65–85.
5. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Конституційне право України» (2013 р., електронне видання 2016 р.).
6. Мохончук Б. С., Бінус А. К. Правове регулювання передвиборної агітації в Україні: на межі вільних виборів, свободи вираження поглядів та правової визначеності (поняття, правовий режим, обмеження щодо місць, форм та засобів). *Публічне право*. 2020. №4. URL: https://www.publichne-pravo.com.ua/index.php?option=com_content&view=category&id=99&Itemid=483&lang=uk
7. Павшук К. О. Демократичні засади конституційного ладу України: монографія. Харків: Юрайт, 2016. 200 с.
8. Речицький В. Неформальний конституціоналізм: монографія. Харків: Права людини, 2018. 356 с.
9. Речицький В. Про новітній український конституціоналізм. Критика, 9-10, 2019. С. Ел. ресурс: URL: <https://krytyka.com/ua/articles/pro-novitniy-ukrayinskyy-konstytutsionalizm>.
10. Речицький В. Чи може існувати в Україні офіційна конституційна доктрина. сайт Критики, «Критичні рішення», грудень, 2016 (15.05.2017). URL: <https://krytyka.com/ua/print/articles/chy-mozhe-isnuvaty-v-ukrayini-ofitsiy-na-konstytutsiy-na-doktryna>.
11. Романюк П. В. Конституційно-правові засади інституту представницького мандата в Україні. Харків: Права людини, 2019. 192 с.
12. Слінько Т. М. Гарантування свободи слова як елемент сучасного конституціоналізму. *Право України*. 2018. №4. С. 108–126.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Президента України – <http://www.president.gov.ua>
3. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний веб-портал Верховного Суду – https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_spra_v/
5. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України – <http://www.ccu.gov.ua/>
6. Офіційний веб-портал Європейського суду з прав людини – <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/ukr&c>